

Latwefchu Awifš.

53. gadagahjums.

No. 6.

Trefchdeenā, 6. (18.) Februar.

1874.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenbütt, Kurland. — Ekspedizija Brestborn t. (Meyher) grabmatu bohde Jelgawā.

Rahbitajs: Wisjaunakahs šinas. Daščadas šinas. Nekruschu laiks. Grabmata zc. Ar kahdu algu daščahrit daktera lungam meētā japeleel. Par mahuu ūģibu. Laimineeku mahja. Preekšč Samaras badagetejeem. Labbas un preekšču tirgus. Studinaschanas.

Wisjaunakahs šinas.

Pehterburgā 1 Febr. pulkstien 2¼ pehz pusdeenas atbrauza Austrijas keisars Franz Josefs. Muhsu keisars Aleksanders ar faweem augsteem debleem un ar Edingburgas herzogū schim augstam weestim us Gatschinu bija preti braukuschi, kur us bahnušča ar leelahm gohda parahdišchanahm tapa sagaidihts. Pahr to, ka Austrijas keisars us Pehterburgū nahzis muhsu keisara namu apzeemoht, wišas eekščemes ka ahrfemes awifes preezajahs un to apšweizina par stipru meera leezibu un pehz meera ilgojahs wišas Ģiropas walstis.

Berline. Pruhšjas ministerijā isstrahdajuschi likumu pret bistapeem, kas waldibas pawehlehm pretojahs un ari faweem apakščpreestereem un draudsehm aisleeds waldibai klaušht. Šcho jaunu likumu wehl schai Wahzijas walstisrahta šapulzei zels preekščā preekšč apstiprinaschanas.

Schweizijas waldiba pahwesta weetneeku no sawas walstis rohbeschahm israidija ahra, tapehz ka laudis un katolu preesterus mušinaja us nepallausibu. Gan ihsteni negribeja eet un pee waldibas laida pretirakstu, kurā rauga veerahdiht, ka schi winu netaisni teefajusi un ka turklabt nemas nedrihtstoht pahwesta weetneeku is Schweizijas israidiht. — bet kad waldiba pee sawas israidischanas pawehles tomehr palika, tad Agnojzi t. ari zekā ir dewees.

R. S—z.

Widfemes ekonomista un wišpahrderiga beedriba sawā šapulžē 17. Janwar š. g. ir runas turejusi un us isdarrischanu nolikusi to leetu, ka pa wišu Widfemi tee augstumi un leijas teel iswehtas un ismehtas. Zaur schahdu niweleerešchanu us preekšču buhs jo weegli eespehjams, purwus un dumbrajus un zitas weetas uhdeni nolaischoht par saufu un derigu semi pahwehrtiht. Apraktas mantas nahls gaisma ar semes malkas šrehteem; pohstaji taps semtohpibai rohtās dohti un ari teem jau kohpšchanā stahwošcheem gabaleem atlehts saws labums; semi warehs no leela flapjuma isglabaht un zaur to tam radisees wairak šiltuma, wišs gaisš zaur to paliks par žitadu un augliba tiks paweizinata.

Pa wišu Kreemu walsti išg. gadā ir bijuschi 22,476 uguns grehti, kas šahdi padarijuschi no 44 milioni rubl. 3 tuhstiosch weetas uguns bij tihšchi peelikts, no sibbina bij zehlees 864 weetas. Widfemē bij 261 uguns grehts, kursēmē 140, Jaunu semē 53. Wišwairak uguns nelaimes bij Wastawas gubernā (919 nelaimes), pehz tahs Karlowas gub. u. t. pr. (Wald. šin.)

Berline. Pruhšchu krohra prinziš no sawa zeema Pehterburgā jau ir pahbrauzis mahjās. — No Berlines raksta, ka tur jau 25. Janwar (6. Febr.) pirmahs schi gada besdeligas bijuschas atnahkuschas, ari mescha sohšis pamarijuschi, jau us seemela puši dohdotees, bet tas šala laiks, kas bahrgi nahza preti, gan buhs putnišus zekā traujejis.

S.

Daščadas šinas.

No eekščseemem.

Pasta-Upesmuishā eeswehtija 8. Janwar jaunu fšohlošnamu, kuru zeen. Semites dsimtkungs von Firkš, kam ari Upesmuishā peeder, lika taisht. Zeen. dsimtkungs bij wišas naudas isdohšchanas pee buhwes aismakšjis, tā ka šaimneekem tikai buhwmaterials bij japewed un leezineeki jastelle. Šhla ir 16 asu gara un 7 asu plata ar dakstinu juntu un almina muhri; lai šeenas nebuhtu milks, tad eekšhpuse tapa ar štegeleem isohdereta. Preekšč puikahm un meitenehm ir ihpaschas gulamas istabas un maišes šambari, un weenā galā ari 2 istabas preekšč pagasta teefas notureschanas. — Geswehtischanas deenā bij laudis baru bareem us fšohlošnamu nahkuschi. Pulkstien 11. atbrauza zeen. kungi un Jaunpils zeen. mahzitatjs; wiš 25 Upeneeku šaimneeki tohs pee gohdawahrteem sagaidija un jauki ispuschkotā fšohlas istabā eewadija. Pehz nodseedatas dseefmas zeen. mahzitatjs sawā runā israhdija, ka schi weeta efoht gaismas isplatitaja, gudribas isnešja un — us teefas galu rahdidams — taisnibas isdeweja; beidsiht namu trihsweeniga Deewa wahrdā eeswehtija; isšafija wehl pateizibu lungeem un pagastam par darba publizeem un fšohlas labu eerikti. Škohlmeisters luhdša, lai zeen. kungi un pagasts joprohjam sawu mihlestibu pee schihs fšohlas parahdoht un lai usturoht winu ka sawu wišdahrgako mantu. — Robeidsja to swehtu darbu ar „Swehti Kungs un fargi.“ Wehl japeemin, ka z. dsimtkungs apfohlijahs fšohlai dahwinahst ehrgeles no 270 rubl. wehrtibā un preekšč fšohlas dsihwes tohs waijadšigus traufus, šahgus un žirwus. Jaunais Upesmuishas zeen. kungs — Semites kunga wezakais dehs — dahwinaja preekšč fšohlas Ģiropas lantfahrtri un pulkstieni. Žil jauki tas ir, kad zeen. kungi tā par fšohlas buhšchanu ruhpejahs. Lai nu Deews šcho jaunu fšohlošnamu farga un swehti!

J. S.

No Blihdenes. Smalku lauschu šarpā gan to šmahde, kad kahds par laiku un gaisu tura runas, bet schi seema ir til grohšiga un neweenada, ka gan katram wedahs, to aismemt. 17. Janwar laikam pee šala turotees, kaut gan wakara wehšch puhta, no wakara puses peepeschi palika itin jauks, ribta puši šedša weegls mahkons un dabujahm kohli šlaistu warawihlšni ap pulkst. 4. redseht. 24. Janwar (tai pašā wakarā bij stipra seemelblahsma redsama) ka dsirdam, ap Pehterburgū 12 štundu laikā laikaglahse ir pa 18 grahdeem dabujusi štaigahht, ap pušnakti bijis šals no 15 grahdi un ap pusdeenu 3 gr. šiltuma. Pee mums ari dauds deenas gandrihs tahdas pat šarpibas.

J. K.

No **Durbes** pufes. Lohti nepastahwiga seema mums fhogad; dascham lohti leels truhkums pee dedsama materiala u. z. wajadfibahm wirfū speeschahs. Weenu ohtru deenu fahf it brangi salt, bet ne ilgi, te ir alkall leetus klahf, un lihst kà rudeni. Kamanu zeta mums fhogad wehl nau bijis, kantschu Janwaris pee beigahm. 1. Janwar deenà pee mums bij pehrkons un sibins dsirdams un redsams.

Grobinà to nakti us 12. Janwar pilsteesà kahds blehdis nandu issadsis, kà dsird, wairaf simtus rubtu. Blehdis ar spizlahgi durwihm zaurumu issahgejis, rohku eebahsis un aischaujamus attaisjis.

— 17. Janwar wakarà nodega **Dubenalkas Striku-** mahjās wisas ehkas, bes ween rijas un pirts. Wairaf neko nedabujuschī isglahbt kà lohpus; wisa zita manta, labiba un apgehrbs fadedsis, tà ka nu kaili nabadsini palikuschi, kam tuwaku miligas, dewigas un palihdsigas rohkas wajadfigas.

J. A.

Rihgà fwehtdeen to 20. Janwar „Pawafaras beedriba“ fwehtija Latw. beedribas namà famus gada fwehtkus, us ko bij usluhgusi fawas dimi mahfas „Sonatana“ un „Zeribas“ beedribu. Wisas trihs beedribas, ar faweem karogeem pusch-kotas, fwehtku drehbès tehpuschahs, muskim spehlejoht nonahza ap pullst. 3. beedribas namà. Swehtku deenas pirma dala tifa pawadita ar musiki, dseedaschanu un runahm, tad tifa gohdamallite notureta un pehz mallites fahkhs danzofchana. Swehtki tika jauki pawaditi un weesi lihgsmi padfishwoja.

(Mahj. w.)

No **Behterburgas** muhsu Kungs un Keisars lihds ar jauno pahri un faweem weeseem jau 23. Janwar nobrauzis us Maslawu, fur attal gohdu laiks tiks pawadihts. — Jaunajam pahrim par gohdu un peeminu dauds pilsehiti ir fhoklas zehlfuschī un stipendijas nolikuschi jeb ari preeksch truhkuma zee-tejeem leelas dahwanas pasneeguschī, par ko wisu war gan preezatees.

— Behterburgà dauds gubernu muischneeku wezakee no fhoklu ministera kunga ir klahf nemti pee tahm sehdeschanahm fhoklu leetās un kà dsird, griboht Kreewija fhoklas buhschanu tà nogrunteht, ka muischneeku wezakais ir presidents pee fhoklas wirswaldibas, aprinkōs attal tee aprinku marschali.

Uf **Kreewu** walsis dselzeseem pa wisu isgahj. gadu lohpa nelaimes ir notikuschas pee 643 zilwekem (287 no teem ir dsihwibu saudejuschi.)

No ahrsemehm.

Berlinè 5. Februar walsirahfte fanaklusi un darbus usnehmusi; grib spreest ari par jaunahm teesahm, kahdas buhtu zetamas preeksch darba deweju un darba nehmeju darischanahm; grib, lai lohzeffi is abejahm schkirahm tur sehhd, ka ne weenai pufei pahri lai nedara.

— Posenes katoku erzbislapam, grasam Ledochowski, par wina pastahwigu preti tureschanohs pret Bruhschu jauneem likumeem basnizleetas bij strahpes malka jeb zeetums nospreests; strahpes nauda bij zaur pulka fuhdsibahm sagahjusi pee 27 tuhst. dahlderu; kad nu to zaur isuhtrufeschānu newareja isdabuht, tad tagad teesa likusi rihta agrumà erzbislapu nowest us Ostrow pilsehthu zeetumà. Regimentes saldatu bij nostahditas, jo bijajahs, ka katoli nezet preti bunti; wehl tagad nesin, kà leeta ees, jo katoli paklusu wirknejahs lohpa, sawam wirsganam ustizibu rahdiht. Breslawà, fur ari bislapu isuhtrupeja, katoli udsinuschī 2 wezus sirgus pahri par 1000 dahld., lai bislapu war atswabinaht.

— No **Wahzeefchu** pufes grib pateizibas adresi sagatawoht Englandeescheem, kas leelà fapulze isteiza, ka wini pilnam dohd Wahzeem taisnibu, kad tee karo pret nemaldiga pahwesta partiju. Frantschi attal flatahs greisi us tahdu draudseschanohs.

Bahr Sakschu semi (16.) 28. Janwar gahjusi warena wehtra ar stipru pehrkoni, pehz wehtras krtis pirmas schi gada sneegs un pehz tam attal labi kreetnis fals eestahjis.

S.

Rekruschu laiks

ir attal atnahjis ar fawahm flumjahm un ar fawahm daschadahm apgrehziabahm. Newaru palikt ne-aisnehmis to leelu netiklibu un apgrehziibu, kahda gandrihs wisas malās wehl pee mums, muhsu draudsēs, kas tatschu kristigas sauzahs, atrohdama, fur rekruschu un winu peederigu dohmas wisupirms eet us to, ka waretu tik mehginahf zaur dahwanahm kaut kà sewi ispestitees, un tas ir tas pehdigais saziht „Pehz Deewa prahf lai noteek man.“ Simtreis dsirdejuschi un redsejuschi, ka gudra blehdiba winus tik islauya un us komisiones lohzeffu rehkinumu sawu peknu dsen, tomehr katru reis, kad tas behdu laiks attal klahf, gruhsh un schauj sawu mantu kaut kahdeem, kas komisiones lohzeffus ne pa azu galam nedabuhu redseht. Ne-esmu sirschu pahrbauditajs, bet tomehr saku, lai tik laudis paschi druzjin usmanigaki noskatahs pakal sawai aisdohtai naudinai, tad redsehs kurās rohkas ta palika un ka ta pee pestischanas neko nelihdsjeja, jeb skaidri pa walti bij isgruhsta. Bet waj pa walti buhtu jeb ne, grehzigu tomehr katrà reisà. Kad no nastas, kas war palikt neneesta, ikkats rangahs atswabinatees, kas tur brihnisees, kad katre to weeglumu mekle panahft? Bet kad mantigi un weseli zaur netaisnibu sewi grib pestitees, lai paleek eekschà tas, kam weselibas truhktu un kas nabags, tad ta ir schkelmestiba. Kad weens pateesi fur zaur dahwanahm buhtu sewi pestijees un ohtram zaur to bij jastahj sem nastas, tad tahs afaras, ko tas pakalneeks un wina peederigi raud, brehz us Deewu un blehdibai nenehs wis fwehtibu. Kamehr tas grehks par wisu muhsu puischu kahrtu walda, wini neweens ihsti newar fuhdsitees un tomehr wineem pascheem, wischem lohpa wisupirms us to buhtu jaluhko un tahdi tumfibas darbi jawell gaismà un jafohda, jo wineem tas janefs, kad weeni dara pahri teem ohstreem. Greisu zetu staigataji to pateesi pelniuschī, kad ziti tohs kreetni nem mahzibà, kà tas wehl nesen ari notizis, fur tahda naudas bahschana gaismà bij nahkusi un komisionè ziteem pakatejeem puischeem to darija sinamu, kas tad putninu nehmuschi us sawu rohku pahrmahziht. Schihs naudas zeribas nu gan ar jauno rekruschu likumu ees us beigahm, jo lohsefchana un brahkeschana notifs us weetas un wiltibai starpa nebuhs ruhmes. Bet waj nebuhtu laiks, ka ari latweefchi wisas schahdas un tahdas dahwanu muskofchanas fahktu eeskatiht par besgohdigahm un grehzigahm un tahs sawà starpa deldeht? Bet runasim wehl par weenu ohtru nejauku eeradumu, kahds dauds weetahm atrohdams: Tahs ir tahs rekruschu balles. Gribedami puischus, kam no dsimtenes jafschirahs, wehl beidsiht ispreezinaht, isrihko to wakarū preeksch tam balli; senal to mehdsà trohgà notureht, tagad to wiswairaf tura pagasta namōs. Kad rekruschī to beidsamo wakarū ar faweem draugeem un pasihstameem lohpa pawada, scho leetu pateesi neweens nei gribetu nei waretu

Grahmata pee S..... Jahna.

Mihlo krusstehw!

Saku Zums simtreis paldeewē par Zuhfu mihlu grahamtu, ar faweem abi zeemineem daudsreis to pahrlasijahm. Beredami, ka Zuhš nu ari us preekschu muhs ar faweem dšilakeem padohmeem eepreezinafeet, esam norunajuschy fwehdeenās pehz-pusdeenās waj nu pee weena waj pee ohtra fanahkt, fur tad wifas tahs leetas, kas Zuhfu grahamtās buhs minetas, grun-tigi pahrunasim.

Kad us fawahm wirtschaftees eenahkschanahm luhlojam, tad jafaka, ka mehš, kam Mihga un Zelgawa nau nezil tahlu, waram gan no labibas, ihpafchi no kweescheem, tapat ari no peena un sweesta dauds wairal taifihst nekā pee Zums, jo waram weeglaki katrā isdewigā laikā to us pilsehteem nowest. Uri zaur fraktehm pee mums labu grafi peepelniht, kad tik fpehjneeki sirgi un pa pilnam baribas, jo sudmalas mums nezil tahlu un tur war arweenu dabuht west miltus us Mihgu. Tomehr ta leelaja eenahkschana ir un paleel no laukeem, tapehz gribam tohs ari pareisi kohpt; jo kad labiba nepadohdahs labi, tad eet lohti gruhti; ar tahm zitahm peknahm, kas gan ari nau smahdejamas, tik fpehjam tahs masahs naudas isdohschanas atpildiht.

Wifas tahs leetas, kahdas Zuhš peeprafeet, fur grib 3 lauku strahdaschanu tureht, gan retā weeta wifas kohpā buhs atrohdamas. Seme mums gan ir laba; kad to labi mehflo, tad jau gan lehti newils, bet plawu ir mas, tahs ne-isdohd nezil ta feena un kad nedabunam fchur un tur, ihpafchi pa Leischeem plawas waj nu us pufehm plaut waj ihreht, tad jau baribas wifadi truhkt. Ganibas pee muhsu mahjahm ir par dauds fliktas. To atmatu, kas stary muhsu mahjahm gul, fur pahri brauz, kad no leelzeta nogreeschahs us manahm mahjahm, to pee mahju pahrdohschanas dalija, fenahkt wifas 3 mahjas tē kohpā ganija. Pehz manas lantkahrtes tas gabals ir 36 puhru weetas leels, tur tad ir eerehkinata pulkā ari ta masa birsite, kas tagad ir mans sirgu aplohks. Seme tur gan man leekahs lohti wahja. Zuhš runajah no lehta darba fpehka, bet man jafaka, ka tahs tē ir par dauds dahrgs. Buifchi un meitas prafa tahdas lohnes, ka bail to dširdohd; tee eet us netahleem pilsehteem peknā un kad pee fainmeeka lihkt, tad fchim jamakfa bes sinas lohne un tomehr deesin waj kreetnu un strahdneeku gahjeju dabuhn. Prezetus kalpus gan war, lehtaki dabuht, bet tur atkal ta nelaimē ar teem lohpeem un tahm ganibahm. Kad Zuhfu padohmus eewehrojā, tad redsam it labi, ka preekschu mums ta 3 lauku strahdaschana nau wis ta teizama, tā wezn dšihwodami mehš ne-ismemam wis wehl no sawas grunts wifas tahs eenahkschanas, ko ziti no sawahm panahkt. Bet nu jautasim: Us zil laukeem tad lai nu ihsti dalam? Waj pee jaunās pahrdalischanas tee lauki zaur atsehjahm netiks noplizinati? Kalninsch ari to gribetu sinah, waj dšitaka arschana wifur ir eeteizama, winam tai weenā laukā us mescha pufi apakfchā ir peleta un farlana smilts; lihds fchim winsch tapehz til to plahnō wirtschahrtinu strahdajis. Wina kalps Mahrts, kas tais mahjās jau ilgus gadus dšihwo, faka, ka tai laukā rudsi ar ween it labi padohdotees, kad tik tā mehreni mehflōjoht, un felli aroht un ne-efohht faufs gads; bet kad stipraki mehflōjoht, tad labiba fatrihtohht weldrē. No kam gan tas nahkahs? Tad wehl ko! Kahdas tad Zuhfu dohmas ir par muhsu zeem. gubernatora lunga padohmu deht tahm lohpu muifchelem un

smahdeht, un pagasta namš teescham us to dauds derigaks nekā frohgs. Bet pee tam seenahs deemschehl leetas klah, kas kristigeem laudihm un gaismotakai pa-audsei nebuht wairš nepeepafs. Wisupirms us tahdahm ballehm neschehligi dser, ir rekruschy paschi sawu labumu ne par ko netur, pahrdohd, kas teem ir, un to nauđu tur apdser. Mehš faprotam gan, zil behdigi tahdam ap siridi, kas nau nekur pasaulē bijis, un tam ja-eet no dšimtenes; fweeschums winam kā muhschiga naktš; no tam winsch mas ko sin, ka fchinis laikš zaur telegrafeem un dšelszeleem tahlums flaidri pasudis, ka war ahtrās sinās us to weeglako fasinotees ar fawejeem, ka tee nezil gadinī gohdigam puifim bes wifahm behdahm war aifeet, pateesi weeglaki, nekā mahjās fuhri gruhti strahdajohht. Bet kad fchirfchanahs fkmjās puifchi sawu gruhti pelnitu mantu weenā wakarā isfchkeesch, fur pehz ar to buhtu warejuschi few daschu weeglumu padaritees, tad tas ir behdigi. Dasch atfaukdamees us to, ka fweeschumā nedabuhš latw. deewakalposchānu, ir pat sawu dseefmu grahamtu pahrdohd un pehz deenestā ruhkti to noschehlo, kā to jau is dauds saldatu grahamatahm esam redsejuschi. Tur atjehds, zil dauds truhkt, kad nau ne mihlas eerastas dseefmu grahamtas. Zhpafchi tagad, fur pehz jauna likuma saldati drihs tiks mahjā laisti, atpakat sawā dšihwē, waj tur nebuhs jo gudri, katru gabalu labaf pataupiht, nekā wifū isfchkehrdeht? Uri tas man lohti behdigi redseht, ka tee puifchi pehz zaurdulburetas naktš nowahrguschy un warbuht peedsehruschy kā lohpinī tohp eekrauti un prohjam westi. Waj nebuhtu jaukaki, kad tee to beidsamo wakarū lihds ar faweem mihleem it gohdigi aifwaditu, mihli pazeenati, bet ar gohdu, un ar Deewa wahrdeem un prahti-geem padohmeem tiktu weeni meerinati un ohtri zelā iswaditi. Ta buhtu zitada manta, ko teem lihds dohtu, nekā tee naktš trafulibas preeki, kas wehl nau neweenam fpehjuschi ašaras schahweht un meeru siridi eedoht. Ir tas wehl nahk klah, ka daudsi tur pee dantscheem un dšehreeneem eekarufuschy un fawihnduschy aufstā Janwar nakti fesch nu kamanās un muhscham sawu wefelibu aifklofch waj saude. Pagasta nami ir dauds weetas ar fkolhas namu kohpā, fkolhas behrni, warbuht brahli no rekruschem newar palikt dalibu nenehmuschy pee balles; dantschu muskis un fleegschanas atflan wifas fkolhas istabās, kas tur lai paleel fkolhā? Skohlmeisteram to nem par kaunu, kad winsch tahdu preeku gribetu leegt, un tahdam dahrgam eeradumam pretotees. Ta tad nu fkolhas behrni ir widū un pulkā, fuhta tohs us frohgu pehz zigareem un alus un brandwihna, tur ir behrni jau mahzahs sawu zigarinu eepihpohht waj fnapfchkiti eemest, waj nu fagfchus waj ari no usauguschem us to wedinati; tur tee behrni dšird runas, reds netilibas, peenemahs nejaukumus, kas kā falna aifklofch tohs jaunibas pumpurifchus. Ta fchihš rekruschy balles aifkawe jaukafus fchirfchanahs brihchus, fshahde garigi un mee-figi teem, kam jafchkirahs un fehj nelabu fehllu atkal tai jaunā pa-audse. Es sinu, ka tas ir wezš eeradums, bet fwehtigš winsch nau wis. Es sinu, ka us reisi tahdas leetas nau atmetas, bet to es wehletohs, ka zaur maneem wahrdeem pasflubinahs weens un ohtrš no apdohmigeem tai leetai drufzin tahlaki pakat dohmatu un katrš sawā weeta, un tee prahtigakee katrā pagastā raudfitu fchohs fchirfchanahs brihtinus padariht par pawifam zitadeem, par jautakeem un fwehtigakeem tik lab teem, kam jafchkirahs kā ari teem, kas tē paleel. Un warbuht jau nahklofchā rekruschy laikā warefim no dascha pagasta sinohht, ka tur to leetu jauki, kā kristigeem laudihm klahjahs, isdara. Z.

lohpju-lohpſchanaſ ſkohlalm? Mums ta leeta gauſchi patihl. Ta maſſa jau gan ne-iſnahktu uſ katru ſaimneeku, leela un fur tad newaretu kahdu grafi ir uſ to atlikt?! Kad Binu ſeme tik daudſ war uſrahdiht, kapehſ tad mehſ, kam ſeme un gaiſſ ir daudſ labakſ, un maſara garaka, kapehſ tad mehſ ari newaretum tahduſ un wehl labakus auguſ panahkt?

Rakſteet jel atkal drihſ mums ſawas dohmaſ un atbildas. Juhs redſeſeet, ka buhſim tſchakli Juhsu padohmuſ labi wehrâ likt. Daudſ labakſ deenas no Juhsu

14. Oktober 1873.

G... Andreja.

Ar kahdu algu daſchfahrht daktera fungam meerrâ japaleek.

Augſch-Kurſemê kahda augſta, ſmalſki mahzita zeenmahte, ſlimiga buhdama, leek dakteri pee ſewis aizinahkt. Kutſcheeris aiſbrauz un pehſ neſik ſtundahm dakteris ari klah. — Gaſpaſcha to it ſmalſki apſweizina, iſfuhdſ ſawas kaites, un daktera kungſ pahrmellejis iſrakſta rezepiti. Gaſpaſcha ſina-dama, ka daktera kungſ lohpuſ no labakſ ſortes mihl, apſohla winam par tahſ deenas braukumu un puhliu 2 telinuſ, wehrſiti un gohtinu, bet no it labakſ ſlakakſ, kuruſ, tiklihdiſ kâ buhſchoht apſihditi, winam peſtelleſchoht. Dakterſ patizahſ it laipnigi un preezadameeſ par apſohliteem teleem aiſbrauz. Par neſik garu laiku atkal dakterim pakat. Scho-reiſ eepreezina dakteri, ka telini jau labi pa-auguſchi. — Tâpat dara ſchi gudrineeze trefcho, zeturto lihdiſ deſmitai reiſei, arween, kad dakteris atbrauz, tohſ telinuſ ſohlidama, un ſtahtidama, ka tee labi pa-auguſcheeſ. Behdigi, kad ſlim-neeze jau weſela palikuſi, dabuhm dakteris no winakſ to behdigu ſinu, ka abi telini pagalam! Wehrſitiſ eſohkt dihkſ noſli-ziſ un gohtina, neſin waj no behdahm pehſ wehrſiſcha, jeb ar zitu kahdu wainu, ihſâ laikâ pehſ tam ari nonihkuſi.

Tê bija wiſa maſſa.

H...

Par mahnu tizibu.

Ratweeſchu tauta beidſamôſ gadudeſmitôſ miſſu ſohtuſ kul-turâ uſ preekſchu ſpehrufi, un tomehr tautakſ apſwehreji lee-zina, ka ta nule tik kulturakſ zela juhtis atrohdaſ. No ta redſamſ, ka tautai wehl daudſ, daudſ jazihnakſ, lai waretu peeſlahjigu ſtahwoſli zitu mahzitu tautu ſtarvâ eenemt. Uſ preekſchu zenſchoteeſ tai ari ja-atmet tehwu-tehwu ſliktee eera-dumi, kuruſ wehl deemeſchehl leela dala zeeni. Eſ ſchê tik weenu wezu- jeb paganu-laiku netikumumu peemineſchu, prohti, mahnu tizibu, kuru wezee Ratweeſchi ſawâ gara-tumſibâ ruh-pigi lohpa; bet kuru mums, kaſ ſahkuſchi gaiſmâ ſtaigahkt, peenahlahſ par mulkibu uſſlatiht. Tadeht teeſcham jabrih-nakſ, ka ſchahda mahnu tiziba wehl tagadejâ laikâ atrohd peeſkritejuſ un zeenitajuſ, un — wehl daſchâ labâ Baltijas widuſi, kâ to ar ſcho neſen peedſihwotu pateeſigu notikumumu zeen. laſitajeem waram peerahdiht.

Retahkt no D. pilſehtina, Sch. pagakſtâ, J. mahjâſ, kahdâ agrâ rihtâ mahju laudis riſâ kuhla. Ohtru meeteenu kult beiguſchi, ſaimneekſ ar kalponi pee durwihm ſalmuſ ahra kratija, puiſſ ar ſehnu ahruſe ſalmuſ ratôſ krahwa un wihrſ peedarbâ ſawu darbu beidſiſ, pee-eet pee glaſchu luktura, kur ſweze deg, laikam uſpihpeht; bet — kâ dohma-jamſ — ugunſ bij no atwehrtâ luktura gar ſeenmali par ſir-nekku ſtaipekteeem un guſchmu puhlahm uſ augſchu tikufi. Tai

paſchâ azumirſli ſaimneekſ leelaku gaiſchumu manidamſ, at-ſkatiſeeſ uſ uguni, un re! ugunſ jau bijuſi uſ rijakſ-augſchu. Saimneekam gan laimejeeſ par ahruſi ahtri uſ rijakſ-augſchu uſſkreet un to weeglu uguni ar ſaweem ſwahrkeem noſiſt, jo rijakſ-augſcha bij tuſſſcha; bet pa tam uſ peedarba-augſchu ſah-ziſ kahdſ muſkuluſ ſirau degt, ari tur laimejeeſ ſaimneekam uguni apſpeeſt; bet uſ ſirneem lezoht kahrtſ luhſuſi un ſaimneekſ noſkritiſ uſ klohna ſemê. Pa tam ari puiſſiſ uſ ri-jakſ-augſchu uſſkrehjiſ; bet, gohdſ Deewam, ugunſ bijuſi jau apdſehſta.

Pee ſcha notikumumu waijadſeja nu ſcheem kautineem tam ſcheh-ligam debef' Tehwam no ſirdſ dibena pateikt: pirms, par to ugunſ apdſehſchana, un ohtrſ, ka noſkriteſ bij weſelſ paliziſ. Bet kaſ to dohſ! Ta ſaimneeka peederigi ſtahtâ wehl ſchodeen ra-deem un ſweſcheem, ka ta nau nelahda degdama ugunſ bijuſi; bet „ſaimina puhkiſ uſ ſcho rijakſ-augſchu eſohkt uguni palai-dis. Nebuhktu puiſſiſ uſ rijakſ augſchu uſſkrehjiſ“ — tâ tee wehl ſaka — „tad puhkiſ ſcho ſaimneeku buhtu noſchnaudſiſ. Saimina ſaimneekſ“ — ar to tee druſzin eenaiddâ — „gribe-jis ſcheem zaur ſawu paklauſigu welu atreebteeſ.“ Zo tiz un tiz, ka ſaimina peederigi leeli „ſintneeki“, „to jau pee lohpu noburſchanaſ peenahkuſchi.“ — Redſ, jil ſtipra neti-ziba! — Laipnigajam laſitajam teeſcham gruhti tizeht, ka tahda gara tumſiba wehl warejuſi lihdiſ ſcho deenu uſtureteeſ, kur taſchu gluſchi ſkohltruſkumſ wairſ nau; jo pee mums tagad katrâſ mahjâſ atrohdaſ tahdi, kaſ waj daudſ waj maſ ſkohlâ bijuſchi.

Dſird, ka wehl daudſ tahdu muhſu draudjê atrohdaſ, kaſ mahnu tizibu zeeni. Tâ par prohwi: Kad kahdam zilwe-kam, waj nelabi ap ſirdi jeb galwu, jeb ari kad kahdſ loh-viuſch apſirgſt, tad, wahrdotaji palihdiſ. — Brahtin, nahſ reiſ jele mahjâ!

B.

Saimneeku mahja.

(Latw. no Auguſteſ 5—rg.)

III.

Kahrta duſmaſ pee-auga zaur Indriſka klufu zeeſchana.

„Schodeen par nedelu buhſ manakſ ſahſakſ, tur wiſe luſtigi eeſ,“ winſch runaja tahlak. „Eſ juhſ wiſuſ uſ tahm eeluhduſu, bei weenu, taſ tak nenahktu, jo winam ta duhſcha nau, manakſ azis rahditeeſ!“

Ilgaki Indriſkiſ newareja tureteeſ. Ar weenu lehzeenu winſch ſtahweja Kahrlim klakam.

„Kad Tu mani ar to weenu eeſihme, tad gribu Tew rah-diht, ka man ta duhſcha ir,“ winſch ſazija un uſluhkoja to eedſehruſcho beſ bailehm.

„Prohm no ſcheijeneſ, jeb eeſ Tew to duhſchu iſdſihſchu, ka Tu nelad wairſ ne-uſdrihſteſeeſ manim rahditeeſ!“ Kahr-liſ ſauza.

Puiſchi bij ap abeem ſtrihdetajeem noſtahjuſchi un nodar-bojahſ winuſ iſſchirt. „Ne-aiſſkarat mani!“ Indriſkiſ ſauza ſohkti eeſkaiſteeſ. „Eſ winu ne-efmu aiſtizis, tagad lai iſrahdaſ, kam wairak duhſcha ir; tahſ draudeſchanaſ ween to nedara!“

Rekuſtinami winſch tē ſtahweja, wina maſſ augumſ likakſ leelakſ pee-augohkt.

„Es Dew to ar to darbu parahdischu!“ Kahrli's sauja.
„Haha! Ar weenu rohku es Dewi pee semes fitu!“

Jau winsch pazehla rohku us fischjanu.

Tè metahs Indrikis winam wirfà. Gekam rohka winu trahpija, winsch bij to pretineeku ar abahm rohklam zeeti aplampis un ar spehku, kahdu neweens no wina nebij zerejis, winsch pazehla to us augfchu un nesa to ar wiseem spehkeem preti turedamohs lihds durwihm un fweeda winu pa trepehm us leiju.

Refusedamees, bahls winsch nu tè stahweja. Ta pahrsteigfchana winam palika schehl un tomehr winsch zitadi nebij warejis dariht. Stihwi wina azis us leiju noskatijahs, jo wehl nebij redsam, fo winsch ar sawu ne-apdohmibu bij panahjis.

Kahdu azumirkli Kahrli's palika kà bes atmanas apafschà gulohht, tad uslehza un steidsahs ar bahrgu draudeschanu prohjam.

„Nu winsch reis sawu meisteri atradis!“ eesauzahs tee puischi, kuri tam dumpineekam scho atmakfu no firds wehleja.
„Ar Dewi winsch wairs ne-usdrihstefees eefahht, Indriki! Bet fargees no wina, jo to winsch ne-aismirfih's un kad ari peezeesmit gadi pa tam pahreetu!“

Kà no kahda fapna atmohsdamees Indrikis fahetra peeri ar rohku. „Es winu nebihstohs,“ winsch atbildeja meerigi.
„Es ari ne-esmu to stihdi ar winu eefahjis!“

Tee puischi ap winu fapulzejahs un usleelija wina spehku un ismanibu, bet winsch to nelikahs ne dsirdeht. Tee preeki nebij pa tam zaur scho notikummu istrauzeti, musikis eefahka atkal spehleht un lustigi danzoja puischi un meitas tahlak.

Klusu Indrikis atstahja schenki — winam bij smagi ap firdi. Winsch nebij to stihdi mellejis, bet bij tik tahm rupjahm usmahfchanahm preti turejees un tomehr newareja leegt, ka winsch Marijas likteni zaur to tik wehl smagaku bij padarijis. Waj winai nebij weenumehr hailès jabuht, ka Kahrli naidiga daba pee wina atreebfees! Waj tad winsch it neko preeksch tam newareja dariht, to mihlotu meitinu glahht? Par welti winsch bij beidsamàs deenàs wehl reis wisu pahrdohmajis.

Winsch gahja us mahjahm, jo winam gribejahs weenam buht. Tè kahds behrns pee wina peeesteidsahs un eebahsa winam fleyeni kahdu sikhmiti rohka.

„No kurenes Tu nahzi?“ winsch prasija brihnodamees.

„No Marijas,“ atbildeja tas behrns un steidsahs prohjam.

Ahtri winsch sikhmiti atlohziija. Tani bij tik tee mas wahrdi rakstiti: „Nahz schowakar us pulksten diwineem meschà pee upes. Kur laipa pahr to paschu wed, Tu mani fagaidi!“ Winsch buhtu no preeka warejis skani eekleegtees, jo winsch sinaja, kas to bij rakstijis. Winam bij winu atkal redseht un ar winu runaht, ilgaki kà pehz trihs gadeem atkal ar sawahm rohklam aplampyt un winai sozihht, zik ustizigi un sirs-nigi winsch to mihlejis un ka wina firds tai muhscham peederohht!..

Winsch fweeda to papthri, wirs kura winas rohka bij du-sejusi, pee sawahm subpahm. Dohmàs nogrimis winsch pa zitu zetu nogreesahs, kà pa to, kursch teescham us wina mahles mahju weda, bes ka winsch to buhtu nomanijis, jo winam tik ta stunda prahtà stahweja, kurà winam Mariju bij redseht.

Wakars bij jau apmetees, kad winsch mahju atfneedsa; tè gribeja winsch to laimigo brihtinu fagaidiht.

Tai paschà brihdi sehdeja Kahrli's un Marija masà laiwi-neeku islabinà. Tai gan Kahrli's lohki faskaitees un ar asinainu galwu bij pahrnahjis, tad tomehr winsch neweenu wahrdu par to, kas notizis, nebij runajis. Tik no wina lahdeschanahm wina nomanija, ka winsch ar Indriki bij faskrihdejees un besgaligas bailes winu pahrnehma, jo wina pasina sawa bruhfgana ahtru, ne-apmeerinamu dabu.

Schai wakara gribeja wina Indriki redseht, bet laiks lohki lehnam us preekschu willkàs. Wina skaitija minuti pehz minutes un katra winai kà kahda muhschiba islikahs. Dufmu pilns, ne wahrdu nerunadams Kahrli's tè sehdeja; tik pa brihscham wina azis gluhnedamas us Mariju paslatijahs. Wina bij zerejusi, ka winsch wisu nakti schenki pawadischoht un nu winsch bij pahrgahjis un wina wehl nesinaja, kà wina gan waretu iseet, bes ka winsch to pamanitu. Likahs gandrihs, ka winsch winas dohmas buhtu nomanijis.

„Schodeen Tu ne-esi gribejusi danzohht,“ winsch fazija reis pehz ilgas klusu zeeschanas, „es zeru, ka Dew pehz astonahm deenahm wairak luste us tam buhs!“

Marija zeeta klusu. Winsch melleja tihschà prahtà ari ar winu stihdi eefahht, gribedams sawas dufmas pee winas islaist.

„Tu warbuht wehl zeri, ka Law's agrafi mihlotais nahs un Dewi ispestih's!“ winsch runaja tahlak. „Zeri tik! eeksch mas deenahm buhsim us wisu muhschu faseti un wai winam, kad winsch tad wehl usdrihstahs sawas azis us Dewi mest!“

„Es negeru us winu,“ Marija atbildeja. „Es esmu apföhlijusees Dew par seewu palikt un es sawu wahrdu tureschu. Ne-eij pa tam par tahlu ar Sawahm draudeschanahm, jo es labaki mirschu, nekà Sawas rupjibas panesfchu.“

Kahrli's newaredams sawalditees gribeja wehl rupjafi atbildeht, kad paschulail' weena rohka pee lohga peefta un kahda wihreefscha balfs pagehreja par upi pahri tik. Errigs winsch uszehlahs, nekad winam darbs tik reebigs nebij bijis un tomehr winsch nedrihsteteja atrautees, jo winsch to laiwi-neeka amatu bij usnehmees. Galwa winam sahpeja, dsch-rums wehl nebij pawisam nogahjis un ahra swilwoja wehjsch, tà ka pat mafee lohdsini trihzinajahs. Draudedams winsch azis us Mariju meta, kad istabu atstahja, bet winai palika weeglaki ap firdi. Wina noskatijahs winam zaur lohgu pakal un tiklihds kà winsch laiwu no krahta bij nostuhmis, pahrfweeda wina drahnu pahr plezeem un gahja. Wina aisseidsahs us to weetu, kur Indrikis winu fagaidija.

Behjsch winai leetu azis dsina, bet wina to nemanija. Winas waigi dega kà uguni un winas firds tik ahtri un dikti puksteja, ka to gandrihs dsirdeht wareja. Liklihds kà wina to tuwu mescha malà stahwedamu weetu bij atfneegusi, islihda kahda tumfscha ehna no lohku apafschas un nahloschà azumirkli Indriki rohkas tureja winu zeeti aplampuschas — pirmoreis atkal pehz gadeem. Wina paslehpa waigu pee wina kruhtim un raudaja gauschi. Wifs, fo wina gadeem wina deht bij zeetusi, tahs mohkas beidsamàs deenàs, wifs tas eeksch schihm asarahm no winas firds nowehlahs.

Par welti Indrikis melleja winu apmeerinahht.

„Esi meeriga Marija,“ winsch fazija winas matus glauddams. „Wehl es wisu zeribu nesaudeju. Behds ar mani. Man gan nekàs nau, fo Dewim peedahwaht, bet preezigi

gribu preefch Dewi strahdaht, zil ilgi ween til fawu rohku warefchu kustinah!“

Marija drufstu apmeerinajahs un pazehla galwu uf augfchu.

„Man nekahda zeriba wairs nau,“ wina fazija, „preefch manis zita nekahda lihdsjekta nau, ka Kahrlim par feewu palikt. Medsi, es labpraht ar Dewi behgtu, es buhtu laimiga, un kad man ari ta leelaka nabadsiba ar Dewi buhtu jadala, bet es nedrihftu fawu tehwu bes palihga atstahht. Winam Kahrlis to atmafatu, fo es noseegufi, jo wina firds nepasihft lihdsjeetibu.“

„Kaut Tu tak nekad winam fawu wahrdu nebuhtu dewufi!“ Indrikis issauza.

Marija zeeta kahdu azumirkli klufu. Schee wahrdu is wina mutes ka pahrmefchana flaneja, bet wina jutahs, ka nebij to pelnijufi.

„Indriki, Tu nesini, zil pahrliezigi dauds es esmu panefufi un isjeetufi! Medsi, es esmu zeeti uf Dewi palahwusees, lai ari Tu nekahdu sinu no fewis nedewi; mana firds ir Dew lihds fchai stundai ustiziga palikufi. Bet kad deena pehz deenas un gads pehz gada aifgahja, bes ka es weenu wehstuli, jeb ari til weenu fweizinafchanu no Dewim dabuju, tad biju daudsreis issamifefchanai tuwu, jo dohmaju, ka Tu mani esi aismirsis. Kahrlis pehz manis prezeja, es winu atstuhmu; winsch draudeja manu tehwu pee ubagu speeka west un es sinaju, ka winsch fawu draudeschanu ari ispildihs, bet tomehr es zeeti pee fawas apnemefchanahs paliku. Mana tehwa behdiga isskata un klufa pahrmefchana mani beidsiht tak schaubigu padarija. Tehwa dehl esmu upurejusees. Buhtu es sinajufi, ka Tu atpakat greefsiees un ka Tu mani wehl mihlesti — tas buhtu wifs zitadi notizis!“

Wina aplahja waigu ar abahm rohklam. Un Indrikim nebij neweens apmeerinafchanas wahrds preefch winas.

Tu esi ar scho ustizigu firdi apfmeeklu dfinis! fauza kahda bals eefch wina. Tu esi winu gribejis pahrbaudiht un esi winu zaur to uf issamifefchanu dfinis. Nu nem to, fo zaur fawu stuhrgalwibu esi panahjis. Wina ir tawâ pahrbaudifchanâ pastahwejufi; Tu esi winas un fawu dshwes-laimi isgaisis!..

„Marija, Tu nedrihfti winam peedereht!“ winsch issauza un apkehra winu ar fawahm rohklam til zeeti, ka winsch to ne muhscham wairs negribetu walam laift. „Es Dewi nelaischu un is manahm rohklam winsch Dewi nekad ne-istraus!“

Pamasahm wina no ta atfwabinajahs.

„Das ir par wehlu, Indriki,“ wina fazija ar lehnu, behdigu balfi. „Manu likteni neweens wairs newar pahrgrohfiht; manam tehwan par labu man schis upuris ir janefs un kad tas man ari nesin zil gruhti nahktohs. Bet nedari Tu man to wehl gruhtaku! — Luhdsams, atstahj scho zeemu, scho widuzi atkal. Melle fewim zitur mahjas weetu dibinahht, mana firds Dew pakat ees, uf kureni Tu ari greefsiees!“

„Ne, es paleeku schè — es Dewi ne-atstahju!“ Indrikis issauza, jo tas winam pawisam ne-eespehjams likahs no tahs mihlotas meitinas atkal schkirtees.

„Dew ir ja-eet,“ Marija luhdsâ. „Waj man Dewis dehl deenâ un nakti buhs bailès buht? Tu nepasihfti Kahrli, Tu nesini, zil launa wina firds ir; winsch nekahdu meeru ne-atrastu, lihds winsch Dewi buhtu nomaitajis!“

„Es winu nebihstohs,“ Indrikis atbildeja.

„Tâ winsch gan ne-ufdrihftesiees Dewi aistift, bet winsch mehginahs Dewim fleepni usbrukt. Indriki, mana nelaimè jau ir leela deefgan, nekrauj manim wehl wairahk wirfâ, es to newaru panest un man til tas ween wehl pahrafi paleef, tur tai upè pestifchanu no wifahm tahm mohklam melleht! Es jau reis uf winas krafta stahweju un statijohs uf to til meerigi tezedamu uhdeni, weenu paschu sohli til wajjadseja un ari es meeru atradu! Es jau to gribeju dariht — tilai mihlestiba pret manu tehwu mani no tam attureja!“

Indrikis winu ar firfnigu mihlestibu aplampa.

„Tu nekad wairs uf tam nedrihfti dohmaht!“ winsch fazija. „Marija, es gribu eet, bet til ween schodeen es wehl newaru uf ilgu laifu, warbuht uf wifu muhschu ardeewu faziht. Man wajjaga Dewi wehl weenreis redseht un ar Dewi runahht. Kas sin, uf kureni es greefchohs, kad es scho zeemu atstahju — man nau nekahds mehrkis, nekahds zentens wairs!“

Gan meitinas firdi ta pati wehleschanahs atmohdahs, bet wina mehginaja to apspeest.

„Mehs til fewim to schkirfchanohs wehl gruhtaku padaram,“ wina atbildeja. „Mums japadohdahs. Tu zita weeta uf dshwi apmetifsees un laifs Dew wifu licks aismirft!“

Indrikis atkratija ar galwu.

„Es Dewi nekad ne-aismirfifchu! Es ne pehz kahdas laimes wairs nekahroju, kad man ta wiskarstaka wehleschanahs ir aisleegta. Til weenreis lauj man wehl Dewi redseht, man papreefch ar tahm dohmahm ir ja-aprohn, ka man no Dewis jafschirahs, jo schodeen es to wehl ne-eespehju.“

Wina paklausija reis wina luhgschanu.

„Nu eefim uf mahjahm,“ wina fazija. „Jau ilgafi, nekâ biju nodohmajufi, esmu schè palikufi, jo nedi Kahrlis, nedi mans tehws drihft sinahht, ka es ar Dewi esmu fatikufsees. Wiswairak no Kahrla man ir jabaidahs, jo winsch jau bes tam mani weenumehr ar ne-ustizibu usluhko. Nu nahj!“

Upe bij nemeerigala palikufi, leetus ka ar spanneem gahsahs. Marija fawilka drahnu zeetaki. Indrikis par leetu neko nebehdaja.

Masahs laiwineeku mahjinâs tumumâ wini isfchirahs; wehl weenreis Indrikis to mihlotu meitinu pee fawahm kruitihm speeda.

Masâ istabinâ dega wehl fweje. Bailigi Marija zaur lohgu pasfatijahs, jo wina bij ilgi prohmu palikufi un ar kahdahm isrunahm bij winai Kahrla preefchâ nahkt, kad winsch winas flapias drehbes redseja. Winai palika weeglaki apfirdi, kad istabu tufschu eraudfija. Lehni wina eegahja preefchnamâ, pahrwilka schigli faufu fwahrku un gahja tad istabâ eefschâ. Sweze stahweja wehl tai paschâ weeta, tur wina to bij nolikufi. Kambari guleja winas tehws zeeti peemidsis; nekâs neshmeja uf to, ka Kahrlis buhtu atpakat greefsiees, kamehr wina nebij mahjâs bijufi.

Kur winsch palika? — Wina gandrihs newareja tizeht, ka winsch winpus upes til ilgi buhtu warejis tift uskawehts. Waj winsch wehl uf schenki wareja buht aifgahjis? Bij winsch winas fatikfchanohs ar Indriki pamanijis un gribeja tam pascham uf mahjahm etjoht uskrift?

Breefmigas bailes winas firdi fatreeza, tumfchi sapni winai usmahzahs. Kad wina to mihlato nelaimè buhtu eegrubdusi!..

Uf reis lifahs, ka kahdas dohmas eefsch winaš atmo- dahs. Wina isseidsahs ahrā, redseht, waj laiwa eeraštā weetā pee krašta stahw. Ta weeta bij tuffcha. Tee no wehja dšhti wilni sitahs putodami pee krašta. Wina to nemas ne- wareja prahtā eewemt, ka Kahlis wehl nebij atpakal greefees. Wina rohka bij drohfscha un stipra deesgan, ka winam uš upi kahda nelaimē buhtu warejušī notift. Pee daudš stiprakas wehtras winam ta pahrizelfchana meegli un laimigi bij is- demušeš.

Wina gahja atpakal uš mahju. Stunda pehz stundas aiffrehja, fameht wina klušu gaididama tē sehdeja, beš ka Kahlis nahja; winaš azis ne kahds meegs neradahs.

(Uš preefschu wehl.)

Preefsch Samaras badazeetejeem wehl fanehmis:
 no Leepajas latw. dr. (3. dahw.) 6 rub. — kap.
 „ Apriku-Salehnes dr. 11 „ 25 „
 „ weenas spihšmanes Mišputē 3 „ — „
 pamifam 20 rub. 25 kap.

Jelgawā, 28. Janwar 1874. Mahz. N. Schulz.

Labibas un preefschu tirgus Jelgawā, 4. Februar, Rihgā, 2. Februar, un Leepajā, 2. Februar 1873. g.

Maksaja var:	Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/3 tšchetw. (1 puhru) rudšu	2 r. 60 f.	2 r. 75 f.	3 r. — f.
1/3 „ (1 „) kweefschu	3 „ 75 „	3 „ 75 „	4 „ 50 „
1/3 „ (1 „) meefschu	2 „ 20 „	2 „ 10 „	2 „ 50 „
1/3 „ (1 „) aušu	1 „ 50 „	1 „ 60 „	1 „ 45 „
1/3 „ (1 „) širau	2 „ 10 „	3 „ — „	3 „ — „
1/3 „ (1 „) ruvju rudšu miltu	2 „ 15 „	2 „ 50 „	3 „ 50 „
1/3 „ (1 „) bihdeletu	3 „ — „	4 „ — „	4 „ 50 „
1/3 „ (1 „) kweefschu miltu	5 „ — „	5 „ — „	5 „ 50 „
1/3 „ (1 „) meefschu putraimu	2 „ 75 „	3 „ 85 „	3 „ 40 „
1/3 „ (1 „) kartofeku	— 75 „	1 „ — „	— 80 „
10 pudu (1 birkau) ņeena	4 r. 50 f.	4 r. 50 f.	3 r. — f.
1/2 „ (20 mahz.) kweesta	5 „ 30 „	6 „ 20 „	5 „ 80 „
1/2 „ (20 „) dšfles	1 „ 10 „	1 „ 15 „	1 „ 20 „
1/2 „ (20 „) tabakas	1 „ 80 „	1 „ 25 „	1 „ 50 „
1/2 „ (20 „) šķēlītu apīau	6 „ — „	— „ — „	— „ — „
1/2 „ (20 „) krohna linu	2 „ 50 „	2 „ 20 „	2 „ — „
1/2 „ (50 „) brata „	1 „ 80 „	1 „ 10 „	1 „ 20 „
1 muzu linu ņeflu	10 „ — „	9 „ — „	7 „ — „
1 „ ņīflu	16 „ — „	15 „ 50 „	14 „ — „
10 pudu ņarkans ņahls	7 „ 10 „	6 „ 60 „	6 „ — „
10 „ baltas rūpjas ņahls	6 „ 80 „	6 „ 60 „	6 „ — „
10 „ ņmalkas ņahls	6 „ 70 „	6 „ 50 „	6 „ — „

Latw. Awišču apgahdatais: J. W. Sakranowicz.

Sludinaschanaš.

Uš augštakas teefas atwehleschānu teel no tahn vee Walles vāgasta peederigahm magastināhm 300 mehri rudšu, 200 mehri meefschu un 500 mehri aušu masakās dakās wairakfoblitajeem pret ņaidru malku pahrdohiti.

Preefsch tam ir tas pahrdohschānas termināš uš 14. Februar f. g. nolīts un teel no Walles vāgasta waldischānas zaur ņho pīrzejī ušajināt, minētā deenā Walles vāgasta mahjā ņapuzētees. Dohs ņaidrakus nolikūmus war ņatrā laitā ņchihš vāgasta waldischānas ņanzelejā eestābt.

Walles vāgasta namā, 22. Janwar 1874.

(Nr. 90.) Pag. wez.: M. Salleneef.
(S. W.) Pag. ņrihw.: J. Grube.

No Lauerkalnes II. meščatunga vāgasta magastinas tife vee ņchihš vāgasta waldischānas wairakfoblitajeem eefsch maščahm dakahm 21 tšchetw. 30 garn. rudšu, 20 tšchetw. meefschu un 30 tšchetw. aušu 9. Februar f. g. pahrdohiti. Uš minētā deenu teel laipnigi dalt- bas nehmēji zaur ņho ušajināri.

Lauerkalnes II. apakščmeščatunga vāgasta waldischānā, 16. Februar 1874.

(Nr. 22.) Pag. wez.: P. Katting.
(S. W.) ņrihw.:

27. Februar f. g. tife vee Saffu vāgasta waldischānas, Jaunjelgawās aprinkē, 300 mehri aušu magastinas labibas masakās dakās uhturwē pahrdohiti, ņas zaur ņho pīrzejēem teel ņinams daribts. Maštakas ņinas war dabuht vee vāgasta wezaka.

Saffu muiščā, 23. Janwar 1874.

(Nr. 29.) Pag. wez.: M. Brehltis.
Teef. ņrihw.: Puige.

Brambergu vāgasta teefa zaur ņho ušajina wišus tohs, ņam kahdas laisnigas praščchānas buhtu vee tabe ņalgrābweš Silbegunu mahjās nomitrušcha, vee Šchaulēem pēraštita wuišcha Franza Rudomina mantibas, lai ar tabdahm praščchānāhm wehlaķais libdš 9. Merz f. g. kē iščleģschānas terminā vee ņchihš vāgasta teefas pēteizahs; jo wehlaķ wairš ne- weens eefsch ņchihš leetas neitš klaušbts. Turklabi ari wiš tee teel ušajināti, ņas tam minētom nelāķim kē parahdā buhtu, lai ņchahbus parahdus, wehlaķais 9. Merz f. g. ņchē ušdohd; jo žitadi ar wineem pehz lišumeem notifs.

ņalgrābweš, 23. Janwar 1874.

(Nr. 30.) Preefschēbd.: A. Widdin.
(S. W.) Teef. ņrihw.: S. Allunan.

Wiš parahdneefi, kē ari tee, ņas tai nomitrušchā, vee Bornašmindeš vāgasta peederigai Whtai Stalgewiž kaut kē buhtu leenejušē, tohz zaur ņho no Bauštas Krohna vāgasta teefas ušajināti, ņawas praščchānas un žitās peederigas veeneščchānas libdš 28. Februar 1874 vee ņchihš vāgasta teefas ušdohi, — jo pehz ņchl iščleģschānas terminā parahdu praštāji klubs vee meera norāditi un parahdu ņchēpeji ar lišumigu ņrabri arlikti.

Bauštas vāg. teefā, 10. Janwar 1874.

(Nr. 12.) Preefschēbd.: Ribbe.
ņrihw.: G. Zoepfer.

Pee Sautumuiščas vāgasta waldischānas tays uš augštaku teefas atwehleschānu 7. Februar 1874 no magastinas

117 mehri rudšu,
164 mehri meefschu un
223 mehri aušu

eefsch dakahm no 10 mehreem wairakfoblitajeem pret ņaidru malku pahrdohiti.

Sautumuiščā, 23. Janwar 1874.

(Nr. 13.) Pag. wez.: K. Lohbe.
(S. W.) Pag. ņrihw.: G. Stobbe.

Sludinaschana.

Bez-Swirlauka vāgasta waldischāna dara zaur ņho ņināmu, ka iš Bez-Swirlauka magastinas libdš 320 mehru rudšu masakās dakās 21. Februar f. g. puļ- ņten 10 no ribta uš wairakfoblitānu tife pahrdohiti.

Berg-Leddin, 21. Janwar 1874.

(Nr. 10.) Pag. wez.: J. Fišchmeister.
(S. W.) Pag. ņrihw.: J. Goery.

Bezumuiščas (Neugut) vāgasta waldischāna, Bau- ņas aprinkē, ušajina zaur ņho wišas pilšehtu, vā- gastu un muišču volkejas to vee Bezumuiščas vā- gasta peederigu Carl George, George Stenge, kurfch beš pafes apfabri blandahs un rekrufchu komiņionei ir preefschā ņtelejams, tur wišch atrastohs, tublin ņa- nemt un par areņtantu ņchē aruhtibti.

Bezumuiščā (Neugut), 11. Janwar 1874.

(Nr. 42.) Pag. wez.: J. Sandt.
(S. W.) Pag. ņrihw.: Murewņli.

Pee Bezumuiščas (Neugut) vāgasta waldischānas, Bauškas aprinkē, tays 22. Februar 1874 no magas- tinas 400 mehri rudšu, eefsch maščahm dakahm, uš wairakfoblitānu pahrdohiti.

Bezumuiščas vāg. waldischānā, 26. Janwar 1874.

(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Sandt.
(S. W.) Pag. ņrihw.: Murewņli.

Uš augštakas teefas atwehleschānu tife vee Raubites vāgasta waldischānas, Imbe mahjās, 25. Februar f. g. 600 mehri rudšu uš wairakfoblitānu maščakās dakās pahrdohiti.

Raubites vāg. wald. Imbe mahjās, 12. Janwar 1874.

(Nr. 13.) Pag. wez.: J. Bergfeldt.
Pag. ņrihw.: G. Schwan.

Ar augštakas teefas atwehleschānu tays vee Šchl- bes vāgasta waldischānas 18. Februar f. g. no ma- gastinas 187 1/2 tšchetw. rudšu un 31 tšchetw. 16 garn. aušu eefsch maščahm dakahm pret tublin ņai- dru malku wairakfoblitajeem pahrdohiti.

Šchlbes vāg. waldischānā, 19. Janwar 1874.

(Nr. 17.) Pag. preefsch.: J. Walter.
(S. W.) Raķitu web.: Straupmann.

Sauķas mahžitaja vāgasta waldischānai ir tas ņchi gadā var rekrutu nodohdams

Jahnis Druņje

beš pafes iščehdiš. Wišas pilšehtu un vāgastu wal- dishānas teel tadeht zaur ņho pafemigi un laipnigi luhģtas, pehz wina klauščinaht, un, ja to atraktu, par areņtantu zaur Jaunjelgawas pilšehtu ņchurp at- ņubtiht.

Sauķas mahžitaja m., 20. Janwar 1874. Nr. 17.

No Mišputes aprinkē buhdamas Kalwenes vāgasta waldischānas tohz wišēem teem vee Kalwenes vāgasta peederigeem lozģkeem ņinams daribts, ka wina ņam ņchēschānu iš mehneščā 25. datumā un ja ņchē deena ņwehtdeenā eekristu, tad pehz tam tubliht to deenu. Kal- wenes muiščā turehs, un tadeht iil ņchāi deenā nāudu vrell nems un ari iščmalkahs, kē ari pafes iš- dohs un žitās vāgasta darischānas išdaribš; tadeht lai ņatris, ņam tas wajābģģis, to teel wehri!

Kalwenes vāgasta wald., 14. Janwar 1874.

(Nr. 12.) Pag. wez.: S. Walle 777
Pag. ņrihw.: G. Sernij.

Weens neprezejees jeb ari prezejees ņchleimeisters, ņam laba ateņate jeb ari ņibme var noliktu ņchleimeis- tiera ešamū, war par Žurģeem f. g. weetu Kalwenē, Mišputes aprinkē, dabuht, tadeht tohz tas, kaš ņho weetu gribetu pēment un wina warstu iščlidiht, uš- aķināhts, ņewi drišlumā vee Kalwenes vāgasta wal- dishānas meldeetes, tur wišch tad tahš wajābģģis pafschakās ņinas dabuhs.

Kalwenes vāgasta waldischānā, 14. Janwar 1874.

(Nr. 11.) Pag. wez.: S. Walle.
(S. W.) Pag. ņrihw.: G. Sernij.

Dobbeles draudse zaur sawu mahzitaju vreefch Samaras badazeetejem manas rohtas eedewusi 93 rubl. fudr. Generalsuperdents Dr. Christiani.

No Reshamuischas (Grenzhof) bogasta waldifchanas teel wifas muischu, pagastu un pilfehtu polizejas subgtas, ka us tam gribetu luktoht, ka to pee Reshamuischas peederigu

Janne Sidrewiz,

vreefch kura tas lohses Nr. 13 iswiltis, kur atraitu ka wasanku fanemtu un fche par arestantu atsubtitu.

Reshamuischa, 30. Janwar 1874. (Nr. 35.) Pag. wez.: R. Jekschewiz. (S. B.) Skribw.: M. Bergmann.

Zaur scho daru wifecem finamu, ka es no Kurjemes oberhofteefas par oberhofteefas adwokatu esmu apstiprinahis un man dshwoflis eerahdibis

Jekskabstaté.

Sawu darbu es usfaktu 1. Februar f. g.

Jeannot Siewert, oberhofteefas adwolats.

Zaur scho daru wifecem finamu, ka es

Zaunjelgawá

par adwokatu esmu apmetees. Jelgawá, 28. Janwar 1874.

Paul Wachtsmuth, oberhofteefas adwolats.

Beens neprezehs kalejs, kas ari proht lauku-fohpschanas maschines kataiht, war ar lababm parahdifchanabm par Jurgeem, pee muischu waldifchanas eeriftetabm amata leetabm, weetu dabubt Zumprawmuischa pee Bauflas.

Kurfschu muischa teel labi dihgstofchi wasaras fehklas-kweefchi pahrdohiti.

Labus kalkus

war dabubt pirkt par lehtalo tirgu Zumprawmuischas Seemel mahjas, pretim Bornsmindes Kalna trohgam, ne tablu no Bauflas.

Kurfschu muischa pebrl labus kartofetus vreefch bruhscha pa 65 kap. puhra.

Ilkenmuischa,

7 werstes no stajones Rodenpots, teel ischetri uslohyti arumu-lauki no 71 puhwectahm labas semes un 75 puhwectahm plawas isnohmotti. Pee scho gruntigabalu peederigas ehtas lihds ar ebrbergi ir nuwat ka jaunus usbuhwetas. Kas to gribetu us arenti nemt, lai meldahs Ilkenmuischa pee ihpafschneeta.

Krohgus

ar 160 puhwectahm aramu-jemes, plawas un gantbas ir no fchi gada Jurgeem us wairat gadeem isnohmojams. Klachtalas sinas dabunamas zaur Apfchupes muischas-waldifchanu.

Weenas mahjas,

ceelas 224 1/2 puhwectas, ir pirkt dabunamas. Klachtalas sinas isdohd Blankensfeltes muischas-waldifchana.

Muischas pahrdohschana.

Burleschki muischa, seela 200 defetinas un labi aplohyta, Kaunas guberná, Poniwefchas aprimki, 2 juhdses no Kurjemes robbejchas un 3 juhdses no dselszeka stajones Slawinischi, ir pahrdohdama. Klachtalas sinas mineta muischa pafcha dabunamas.

No zensjures atweplehts. Rihga, 4. Februar 1874.

Maltus gipfchus

vreefch abbolinu tibrumeem, kalkus, frehtu un krahfnes-pohdus pahrdohd

J. G. Zelm, Rihga, Dohmbajnijas-plazzi Nr. 5.

Zaur scho daru wifecem finamu, ka maná

grahmatu=bohde Kuldiga

wiswifadas grahmatas un laifkraksti dabunami. It ihpafchi peedahwaju

dseefmu=grahmatas

prastos un smalkos eefehjumos.

Ar zeenifchanu

Ferd. Besthorn, Jelgawá.

C. S. Wagnera fehklu bohde Rihga

ir jaunais katalogs us 1874. gadu tijis gataws un tas teel latram, kas to grib, bes maksas preefubhtis.

Augscham minetai bobbei ari schogad wajjaga leelu daubsumu preefchu zeekuru vreefch fehklu krahfchanas. Wina tapehz usatjina wifus lauzineekus, mescha fargus un t. pr. lai zeekurus sakrabtu, jo wina latra laiká, jil ari zeekuru buhtu, tohs preti nems, par puhru 50 kap. maksadama.

Leelu krahjumu baltas un pusbaltas glahses, greefchamo dimantu, wifadas gatawas mahlderu pehrwes, wifadas ahdas prezes, fa: fedulkas, fiksna, forschumas, fchettes, degut-ahdas, trahn-ahdas; deguta seepes, tabaku, fwezes, labu ratusmehri, dselsi, wifadus pulksteenus, grahpius, blets, naglas, pitmahs fortes fshabatas, kanupeju strikus wifada refnuma, grohschus un strenges, pitmahs fortes petroleumu, alminu ohgles 70 kap. f. mebra, ka ari wifadas Kreemu prezes pahrdohd par lehtakeem tirgeem

J. Judelowiz,

apafsch kolonadeem Nr. 27, pretim Goerza apteekim pee tirgus platscha, Jelgawá.

10 rubl. pateizibas maksas.

To nakt us 27. Janwar, pafcha pusnakti Luttrinu stoblas mahjas laidars, stallis un wabgustis uslaufs un issagis 1 dumfch 7 1/2 gadu wezs sirgs (ar garu spalwu, pastihwahm preefchlahjahn), bruhas lamasas, 2 sibles un 1 kreemu eejuhgs, fegli un dauds zitas sirgu leetas. Sagteem pehdas ir dsibtas lihds Galku bajniztrohgam, bet tur pee kruszeka pasudfchas. Stoblmesteram amats nedohd watu sahdsibai pakmekleht un tohp-tapehz luhgts, ja kas Galku waj Saldus apgabala to fwehtu nakt buhtu lo tablaku no tam manijis, lai nihlti pafino. Kas palhdshs sagtats leetas rohla dabubt, dabubn mineto pateizibas maksu.

Ji J. G. Garmfena dselsleetas un maschin-fabriká ugungrebla islahotats leetas, la: grabvji, plihtes, maschines, arflu- un maschinudakas, kaleju-dsels, blets, fshuguns, kaleju-ohgles un ta jo pr. teel lehti pahrdohstas zaur

H. Schapfewig, J. W. Rosenkranz, Garmfena konkursleetas kuratoreem.

Gohdigi kalpi par labu lohni un deputati, ka ari wufchi un meitas us labu kofit un lohni wuweetas dabubt Leel-Kundabilé un Zumprawmuischa, tadeht japeeteizahs Zumprawmuischa pee Bauflas.

Zeen. publikai daru zaur scho pafemigi finamu, ka es Jelgawá jaunú

kunstpehrwetawu

esmu eeriftejis, kura gatawas, ne-ijahrditas feewefchu- un wihreefchu-drahnas, ween'alga waj willana, puswillana, sibles jeb wuefshdes, ka ari wifas fortes kashotahdas, pehz Berlines wifses tais jaunmohdigahs pehrwes teel pehrwetas un drukatas. Wifas awstelleschanas tiks us to wislabako un kreemako ispsilditas. Preinewfchana atrobnahs katoku eela Nr. 8, Leibfohna drahnu-magastina.

M. Magid, kunstpehrwetajs is Berlines.

Graweeretajs Kron

tal pafcha darbaweta peedahwa ari sawu darbu.

Diwi jannekti, kas stelmakara amatu grib mahzitees, war weetu dabubt pee stelmakara meistera F. Rosenberg, Wez-Rihga Nr. 4, Ruumowa namá.

Wezo papihrnaudu,

t. i. rubingabalus katra leelumá, pebrl ta andeles weeta no

Friedrich Rufsnera, Jelgawá, leelaja eela Nr. 3.

Zantaweesis Nr. 1,

ar to wehtigu kriminalstahitu Mihlestiba un apgrehziba, jeb: prezi tikai weenu. Maska 20 kap.

Jelgawá pee Ferd. Besthorn un Schablowski k. k. ka ari pee Kr. Behr's m. fshlototaja Hierul k., Sobdu Sefawas fshbl. Kreiman k. un pee pafcha apgabndneka Leel-Swehtes fshbl. ir dabunama fshabda grahmata:

Zantaweesis Nr. 1,

ar to wehtigu kriminalstahitu Mihlestiba un apgrehziba, jeb: prezi tikai weenu. Maska 20 kap.

Jauna grahmata.

Wifas grahmatu bohdes ir dabujams Brestscha un Swingula brauzeens us wispahrigem Watweefchu dfeedaschanas fwehtkeem

Rihga 26., 27., 28. un 29. Junija 1873. Ar dauds bildehm. Maska 15 kap.

Drakahs pee J. W. Steffenhagen un debla. (Ee klacht peelikums: Wasnijas un stoblas sinas.)